

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2009
Proba scrisă la istorie
Proba D/E/F

- ◆ **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- ◆ **Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți cu atenție textele de mai jos:

A. „În 1475, Ștefan cel Mare] (...) având oastea sa, 40.000 (...) și 5000 de unguri (...) le-a ieșit înaintea turcilor de sus de Vaslui, la Podu Înalt, pe care i-a biruit Ștefan-vodă, nu așa cu vitejia, cum cu meșteșugul. (...) Deci ajutorind puterea cea dumnezeiască, (...) așa i-au cuprins pe turci negura, de nu se vedea unul cu altul. Și Ștefan-vodă tocmise puțini oameni peste lunca [râului] Bârladului, ca să-i amăgească cu buciume și trâmbițe, dând semn de război; atunci oastea turcească, întorcându-se la glasul buciurilor și împiedicându-i și apa și lunca și negura acoperindu-i, [au vrut să treacă prin luncă], la glasul buciurilor.

Iar Ștefan-vodă cu oastea tocmită i-a lovit [pe turci] unde nici era loc [pentru aceștia] de a-și tocmi oastea, nici de a se îndrepta, ci așa ei în sine tăindu-se, mulți pieriră, mulți prinși de pedestrimă au fost, ce și pe aceia pe toți i-a tăiat. (...) Și puștile le-a dobândit și steaguri [de luptă] mai mult de o sută a luat.”
(G. Ureche, *Letopisețul Țării Moldovei*)

B. „[La Călugăreni, în 1595], (...) turcii îi resping pe creștini, aceștia se retrag, luptându-se neîncetat și pierd 11 tunuri.

Atunci [Mihai Viteazul] (...) a smuls o secure sau sulită ostășească și pătrunzând el însuși în șirurile sălbătice ale dușmanilor, străpunge pe un stegar al armatei, taie cu sabia o altă căpetenie și, luptând, se întoarce nevătămat [la ai săi]. În acest timp, (...) două sute de unguri și tot atâția cazaci, (...) năvălind cu furie (...) taie oștile turcilor, pe când din coastă lovește (...) domnul cu ai săi, făcându-se așa mare învălmășeală, încât până în seară au fost redobândite cele 11 tunuri.

În această învălmășeală ce seamănă a fugă [comandantul armatei otomane] Sinan pașa cade de pe podul [râului] Neajlovului și (...) scapă cu viață. Dacă noaptea cea întunecoasă n-ar fi împiedicat pe domn, fără îndoială că ar fi zdrobit cu acțiunea lui clocotitoare forța dușmană și ar fi pus capăt dintr-o dată (...) întregului război.”

(Balhazar Walter, *Scurtă și adevărată descriere a faptelor săvârșite de Mihai, domnul Țării Românești, prea strălucitul și prea viteazul conducător de oști împotriva dușmanilor creștinătății*)

Pornind de la aceste texte, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți domnitorul la care se referă sursa B. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa B. **2 puncte**
3. Menționați aliații oastei române precizați atât în sursa A cât și în sursa B. **3 puncte**
4. Precizați o asemănare între factorii de mediu (elementele geografice) în care are loc fiecare bătălie, la care se referă atât sursa A cât și sursa B. **3 puncte**
5. Menționați, din sursa A, un punct de vedere referitor la rolul domnitorului în lupta de la Podu Înalt, susținându-l cu o explicație din text. **5 puncte**
6. Menționați, din sursa B, un punct de vedere referitor la rolul domnitorului în lupta de la Călugăreni, susținându-l cu o explicație din text. **5 puncte**
7. Prezentați două acțiuni diplomatice promovate de români, în secolul al XIV-lea – al XV-lea. **6 puncte**
8. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia autonomiile locale au contribuit la formarea statelor medievale române. (Se punctează coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**